

Justiție

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică serviciilor sociale

1.2. Persoana de contact

Nadejda Cojocari, șef direcție

tel.: 022 40 30 77

e-mail: nadejda.cojocari@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

31.01.2019

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

31.01.2019

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Statistica justiției oferă informații necesare pentru descrierea și evaluarea nivelului infracționalității și a performanței sistemului juridic. Informația dată asigură date pentru elaboratorii de politici din domeniul infracționalității.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Infracțiune înregistrată – acțiunea socialmente periculoasă, relevantă și oficial luată în evidență de organele de drept, conform prevederilor legislației penale.

Infracțiuni excepțional de grave – se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede detenție pe viață.

Infracțiuni deosebit de grave – se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoarea pe un termen ce depășește 15 ani.

Infracțiuni grave – se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoarea pe un termen de până la 15 ani inclusiv.

Infracțiuni mai puțin grave și ușoare – se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

Infracțiuni legate de circulația ilicită a drogurilor activitatea ilegală privind circulația, deținerea, păstrarea, eliberarea, comercializarea, procurarea lor fără autorizație.

Escrocheria - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de putere.

Furt - sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

Huliganism - acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunere de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Jaf - sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.

Omor - acțiunea care duce la lipsirea de viață a unei persoane.

Scoaterea ilegală a copiilor din țară scoaterea copilului din țară în baza unor acte false sau pe altă cale ilegală, precum și abandonarea lui în străinătate în alte scopuri.

Tâlhărie - atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Viol este raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința.

Antecedent penal- starea juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat pînă la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.

Condamnat este persoana în privința căreia sentința, parțial sau integral, de condamnare a devenit definitivă.

Contrabanda - trecerea peste frontiera vamală a republicii a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, elucidîndu-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascunderea în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Contravenția – acțiunea sau inacțiunea-ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege.

Detenție – orice formă de privare instituțională de libertate, dispusă în baza unei hotărîri definitive sau executorii a instanței de judecată (judecător de instrucție), emise în condițiile Codului de Procedură Penală.

Deținut - persoană privată de libertate în condițiile legii, care se deține în penitenciare, indiferent de statutul acestuia (condamnat sau prevenit).

Instituții penitenciare – instituții subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor în care conform hotărîrii instanței de judecată, își execută pedeapsa privativă de libertate persoanele condamnate la închisoare și detențiune pe viață, precum și locurile de detenție provizorii pentru persoanele față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv.

Persoana adultă - persoana care a împlinit vârsta de 18 ani.

Persoana minoră - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani.

Traficul de copii este acțiunea de recrutare, transportare, adăpostire sau primire a unui copil, precum și darea sau primirea unor plăți ori beneficii pentru obținerea consimțământului unei persoane care deține controlul asupra copilului, în scop de exploatare sexuală comercială sau necomercială, prin muncă sau servicii forțate, în sclavie, de folosire în conflicte armate sau în activități criminale, de prelevare a organelor sau țesuturilor pentru transplantare, abandonare în străinătate.

Vătămare intenționată gravă care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente.

Violența în familie este definită ca acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral.

3.2.2. Unitatea de măsură

Indicatori exprimați în valori absolute:

Numărul de infracțiuni - cazuri

Persoane care au comis infracțiuni, persoane condamnate, persoane deținute - mii persoane

Indicatori exprimați în valori relative:

La 100 mii locuitori – rata infracționalității, rata persoanelor care au comis infracțiuni, persoane condamnate, persoane deținute.

3.2.3. Formula de calcul

I. Infracțiuni

1. Rata infracționalității la 100 mii locuitori:

$$RI = \frac{I}{P} * 100000$$

unde:

RI - numărul de infracțiuni înregistrate la 100 mii locuitori în anul de referință;

I – numărul total de infracțiuni înregistrate în anul de referință;

P – numărul populației stabile în anul de referință;

II. Persoane care au comis infracțiuni

2. Rata persoanelor care au comis infracțiuni la 100 mii locuitori:

$$RPI = \frac{N_{inf}}{P} * 100000$$

unde:

RPI - numărul persoanelor care au comis infracțiuni la 100 mii locuitori

N_{inf} – numărul total al persoanelor care au comis infracțiuni;

P – numărul populației stabile în anul de referință;

3. Rata persoanelor condamnate la 100 mii locuitori

$$RPC = \frac{N_{cond}}{P} * 100000$$

unde:

RPC - numărul persoanelor condamnate la 100 mii locuitori

N_{cond} – numărul total de persoane condamnate;

P – numărul populației stabile în anul de referință;

4. Rata persoanelor deținute la 100 mii locuitori

$$RPD = \frac{N_{det}}{P} * 100000$$

unde:

RPD - numărul persoanelor deținute la 100 mii locuitori

N_{det} – numărul total de persoane deținute în instituțiile penitenciare de tip închis;

P – numărul populației stabile în anul de referință;

5. Rata infracționalității juvenile la 100 mii locuitori

$$RIJ = \frac{M_{inf}}{P} * 100000$$

unde:

RIJ - numărul minorilor care au comis infracțiuni la 100 mii locuitori

M_{inf} - numărul total al minorilor care au comis infracțiuni;

P - numărul populației stabile în anul de referință;

6. Rata minorilor condamnați la 100 mii locuitori

$$RMC = \frac{M_{cond}}{P} * 100000$$

unde:

RMC - numărul minorilor condamnați la 100 mii locuitori

M_{cond} - numărul total al minorilor condamnați;

P - numărul populației stabile în anul de referință;

7. Rata minorilor deținuți la 100 mii locuitori

$$RMD = \frac{M_{det}}{P} * 100000$$

unde:

RMD - numărul minorilor deținuți la 100 mii locuitori

M_{det} - numărul minorilor deținuți în instituții penitenciare;

P - numărul populației stabile în anul de referință;

Notă: Pentru toate calculele se utilizează populația stabilă la început de an

3.3. Clasificările utilizate

Unități administrativ-teritoriale:

Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

Ordinul nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 „Privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni”. (Ordin comun între Procuratura Generală, MAI, CNA și Serviciu Vamal). Ordinul a fost revizuit și completat la 01.01.2013 cu fișa victimei (F 2).

Infracțiunile sunt clasificate în baza următoarelor acte legislative:

- Codul Penal al RM (Cod Nr. 985-XV din 18.04.2002)
- Codul de Procedură Penală al RM (Cod Nr. 122-XV din 14.03.2003)

Contravențiile sunt clasificate în baza la:

- Codul Contravențional al RM (Cod Nr. 218-XVI din 24.10.2008)

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetările statistice din domeniul justiției acoperă toate organele care conform codului penal și contravențional au drept de aplicare a sancțiunilor.

3.4.2. Populația statistică

Statistica infracționalității - unitatea primară de cercetare este infracțiunea, infractorul și victima,
Statistica contravențiilor constatate - organele cu drept de sancțiune,

Instituțiile penitenciare – persoanele condamnate la detenție conform sentinței judecătorești.
3.4.3. Geografică
Cercetările din domeniul justiției nu cuprind localitățile situate în partea stângă a r. Nistru. Mun. Bender raportează numai Comisariatele de Poliție din subordinea MAI al RM.
3.4.4. Temporală
Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 1995. Începând cu anul 2000 informația privind persoanele condamnate nu este disponibilă în funcție de vârstă și mediu de reședință, dat fiind că Ministerul Justiției nu dispune de suport tehnic pentru generalizarea informației date.
3.5. Nivelul de dezagregare
Infrațiunile săvârșite sânt <u>dezagregate</u> după: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tipuri de infracțiuni ▪ Vârstă ▪ Sex ▪ Medii de reședință; ▪ Regiuni (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia, mun. Bender) ▪ Organe cu drept de sancțiune Persoanele care au săvârșit infracțiuni sânt <u>dezagregate</u> după: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tipuri de infracțiuni ▪ Vârstă ▪ Sex ▪ Medii de reședință; ▪ Regiuni (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia, mun. Bender) ▪ Organe cu drept de sancțiune Persoanele condamnate sânt <u>dezagregate</u> după: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tipuri de infracțiuni ▪ Pedepse aplicate ▪ Sex ▪ Regiuni (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia) Persoanele deținute în instituții penitenciare sânt <u>dezagregate</u> după: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tipuri de infracțiuni ▪ Vârstă ▪ Sex ▪ Perioada de detenție <p>În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.</p>
3.6. Periodicitatea diseminării
Trimestrial - indicatorii privind infracționalitatea și persoanele care au comis infracțiuni. Anual - numărul de judecători și polițiști, persoanele condamnate și cele deținute în instituții penitenciare, numărul contravențiilor constatate.
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Lunar- la a 10 zi după perioada de raportare, Trimestrial - la a 10 zi după perioada de raportare, Anual – luna februarie .

3.8. Revizuirea

Datele sânt finale la prima diseminare.

3.9. Perioada de referință

Lunară, trimestrială, anul calendaristic.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Raportul statistic nr.1 cc „Contravenții constatate” care vizează următorii indicatori primari:

- numărul contravențiilor constatate;
- numărul hotărârilor adoptate;
- sancțiuni aplicate: avertizare, amendă, confiscare, privare de anumite drepturi, munca neremunerată în folosul comunității, arest contravențional.

4.1.2. Surse administrative

Ministerul Afacerilor Interne prezintă BNS informația privind numărul de infracțiuni înregistrate de către următoarele organe:

- Secțiile raionale/municipale de poliție, în baza fișei infracțiunilor constatate (Nr.1) și a fișei persoanelor ce au comis infracțiuni,
- Secțiile raionale/municipale de poliție, în baza fișei de evidență a accidentelor rutiere,
- Procuraturile raionale/municipale, în baza fișei cu privire la desfășurarea urmăririi penale și alte rezultate ale urmăririi penale (Nr.1.1),
- Centrul Național Anticorupției, în baza fișei victimei infracțiunii (Nr.2.0),
- Serviciul Vamal, în baza fișei persoanei fizice care a săvârșit infracțiuni (2.1) și a fișei persoanei juridice care a săvârșit infracțiuni (2.2).

Procesarea și generalizarea informației se efectuează de către **Ministerul Afacerilor Interne**.

Ministerul Justiției prezintă BNS informația privind numărul persoanelor condamnate în baza informației furnizate de către judecătoriile raionale/municipale. Procesarea și generalizarea informației se efectuează de către MJ. Evidența primară a datelor statistice se efectuează în baza fișei de evidență statistică a inculpatului, precum și a formelor privind activitatea instanțelor judecătorești. **Administrația Națională a Penitenciarelor** prezintă BNS informația privind numărul persoanelor deținute în instituțiile penitenciare. Evidența primară a datelor statistice se efectuează în baza fișei arestantului. Instituțiile penitenciare prezintă informația conform următoarelor forme:

- forma nr. 1. „Privind numărul persoanelor deținute în penitenciare”,
- forma nr. 2 „Privind numărul condamnaților și deplasării acestora pe parcursul anului”,
- forma nr. 3 „Privind numărul, componența și mișcarea deținuților în izolatoarele de urmărire penală”.

4.1.3. Estimări

Nu se aplică.

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Date statistice vizând statistica justiției sânt disponibile începând cu anul 1944.

În anul 2010 Biroul Național de Statistică (BNS) pentru prima dată a elaborat publicația statistică „Infraționalitatea în Republica Moldova”, care conține informații statistice privind situația infraționalității în Republica Moldova. Publicația conține date statistice în domeniu pe perioada anilor 2000-2008.

Trimestrial, date generalizate vizând statistica infraționalității se prezintă în adresa comitetului de

statistică al CSI, se completează chestionare solicitate de către ONU.
4.2.2. Unitatea statistică
Unitatea de cercetare este secția raională de poliție, procuratura, judecătoria, instituțiile penitenciare
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Cercul unităților cuprinse în cercetare enumeră 42 secții municipale, raionale de poliție, 15 judecătoria, 17 instituții penitenciare, 40- organe cu drept de sancțiune conform codului Contravențional.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Anuală – indicatorii privind numărul persoanelor condamnate și deținute. Lunară – indicatorii privind infraționalitatea
4.2.5. Colectarea datelor
BNS: Raportul statistic lcc „Contravenții constatate” se efectuează prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică, care ulterior expediază rapoartele statistice în adresa Direcției statistica serviciilor sociale a BNS pentru procesare și generalizare.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
<i>Condițiile de control logic</i> la nivel de chestionar au ca scop: urmărirea și verificarea fluxurilor logice din chestionar; respectarea corelațiilor între datele/răspunsurile diferitelor capitole, verificarea încadrării între limitele normale a datelor corespunzătoare anumitor indicatori, eliminarea unor date aberante sau ilogice. Prin <i>condițiile de verificare a integrității</i> se urmărește corelarea și verificarea datelor de identificare ale unităților din nomenclator cu cele completate cu date. Confidențialitatea datelor este asigurată în toate fazele cercetărilor statistice.
4.3.2. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de ONU, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative. Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu bibliotecarii, șefii secțiilor raionale (municipale) cultură.

5. Comparabilitate și coerență
5.1. Comparabilitatea internațională
Metodologia de elaborare a indicatorilor statistici în domeniul justiției este armonizată parțial la standardele Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Crime
5.2. Comparabilitatea în timp
Datele privind infraționalitatea după nivelul de gravitate sunt comparabile începând cu anul 2003, cu punerea în aplicare a Codului Penal redacția din 18.04.2002. Datele privind contravențiile constatate sunt comparabile până în anul 2009, dat fiind aplicării noului cod Contravențional (data intrării în vigoare 31.05.2009) și respectiv modificării conținutului articolelor, dar și a numărului de organe cu drept de sancțiune.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului statisticii oficiale și stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității și obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitate sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sânt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care

se referă la 1–3 unități statistice.”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă..

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md .

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- Producătorii de statistici oficiale sânt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sânt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a comunicatelor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind justiția:

- Culegerea „*Infraționalitatea în Republica Moldova*” conține tabele cu date anuale, precum și informații referitoare la evoluția în timp a principalilor indicatori ai infraționalității;
- alte publicații statistice: Anuarul statistic, Breviarul statistic, Statistică teritorială.

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Produse și servicii / Publicații (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>)
- pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)
- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica

Publicații <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

- **Banca de date statistice** <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=407&nod=1&> , domeniul *Statistica socială / Justiție și infracționalitate*

- **Pagina oficială** a BNS: <http://www.statistica.md> la rubricile:

- *Comunicate de presă*
- *Statistici pe domenii / Statistica socială / Justiție și infracționalitate*
- *Produse și servicii / Publicații / Statistica socială*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionarele CSI

- 23.1 Infracțiuni înregistrate – trimestrial
- 23.2 Infracționalitatea și antecedentele penale - anual
- 23.3 Numărul condamnaților după tipul de pedepse - anual
- 23.4 Sechestrarea substanțelor narcotice - anual
- 23.5 Prejudiciul material cauzat în urma infracțiunilor - anual

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Metadate (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>)

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date UNData

<http://data.un.org/Browse.aspx>

Baza de date UNECE

https://w3.unece.org/PXWeb2015/pxweb/en/STAT/S_TAT_30-GE_07-CV

Eurostat

<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

UNODC

<http://www.unodc.org/>